

Presos de Terra Lliure

- Carles Sastre i Benlliure. Presó de Lleida-II.
Condemnat a més de 30 anys de presó (aprox.).
- Monserrat Tarrago i Doménech. Presó de Dones de Lleida.
Condemnada (aprox.) a 12 anys de presó.
- Jordi Cort i Hidalgo. Presó de Lleida-II.
Condemnat (aprox.) a 8 anys de presó.
- Marcel·lí Canet. Presó d'Alcalà-Meco. Preventiu. A l'espera de judici.
- Sebastià Datizira. Presó d'Alcalà-Meco. Preventiu. A l'espera de judici.
- Guillem Godó. Presó d'Alcalà-Meco. Preventiu. A l'espera de judici.
- Jaume Palou. Presó d'Alcalà-Meco. Preventiu. A l'espera de judici.
- Jordi Petit. Presó d'Alcalà-Meco. Preventiu. A l'espera de judici.
- Núria Cadenas. Presó de Dones de Carabanchel.
Preventiva. Sense acte de processament.
- Carles Benítez. Presó de Carabanchel. Preventiu.
- Benjamí Nadal. Presó de Carabanchel. Preventiu.
- Jaume Fernández. Presó Lleida-II.

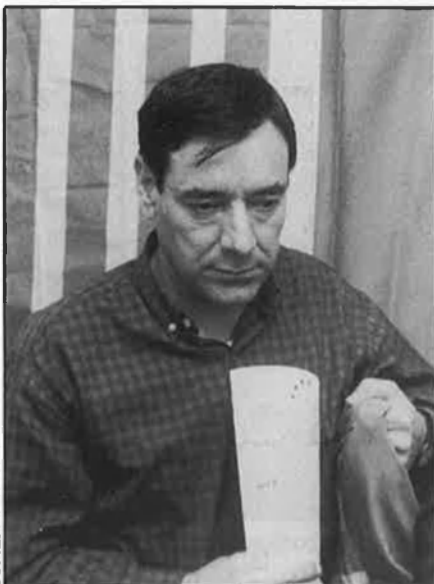
a la Generalitat, que era qui havia filtrat la notícia. De tota manera en fonts properes al govern espanyol el mutisme sempre és interpretat com a vist-i-plau.

També a favor s'ha mostrat la Generalitat, el president Pujol. Una frase seva ho resumeix tot: «Avalo la proposta per la pau impulsada pel diputat Colom».

En contra, s'hi han pronunciat Catalunya Lliure i el Moviment de Defensa de la Terra. És lògic. Una primera anàlisi dels fets és suficient per comprendre que Àngel Colom ha entrat a competir en terreny contrari. Concretament, en el terreny de l'independentisme radical i pro-lliuta armada del qual, comptat i debatut, procedeixen els presos de Terra Lliure.

Els punts que queden per aclarir en un futur immediat són diversos. Un, la cohesió real entre el col·lectiu de presos de Terra Lliure. Més important, fins a on aguanta la corretja de transmissió entre els presos de Terra Lliure i els seus seguidors polítics: Catalunya Lliure i Moviment de Defensa de la Terra.

També queden per aclarir quins són els interessos que ara mouen al govern espanyol per atorgar la categoria de presos polítics als presos de Terra Lliure, categoria que els va ser negada, per cas, quan calia aplicar-los l'amnistia

Antoni Messeguer.

José Luis Corcuera.

del 77. I falta aclarir fins a quin punt el govern espanyol podrà utilitzar una negociació amb Terra Lliure per forçar una nova tanda de negociacions amb ETA.

Finalment, caldrà esbrinar quin interès podia tenir i qui va tenir l'interès a filtrar la notícia de la negociació. La pista se situa sobre la ciutat de Viena. □

ÀNGEL COLOM, DIPUTAT AL PARLAMENT DE CATALUNYA PER ERC

«Treva unilateral indefinida a canvi d'excarceració»

Situat en el centre dels comentaris polítics dels darrers dies per causa del seu protagonisme en l'afer de la negociació govern espanyol-Terra Lliure, el diputat Àngel Colom explica en aquesta entrevista quina és la seva estratègia i denuncia que algú hagi pretès desmuntar-la.

Josep Maria Pasqual

On és l'origen de la proposta de negociació govern espanyol-Terra Lliure?

—L'origen cal buscar-lo en el moment de les negociacions d'Alger. Si es desenvolupaven bé, els presos catalans quedarien al marge de l'operació. Això em va començar a preocupar.

—¿Paral·lelament vostè ja havia decidit mantenir visites amb els presos independentistes?

—Eren converses llargues amb la majoria o amb els principals presos de Terra Lliure sobre el seu futur i sobre

Àngel Colom, diputat al Parlament de Catalunya.

com veien el futur del moviment independentista. Al principi, vaig constatar la necessitat que ells tenien de trobar una sortida a la seva situació, i una sortida que no només fos digna, sinó que possibilités un canvi estratègic substantiu en relació al futur de la lluita d'alliberament nacional, és a dir, que hi havia una reflexió sobre el pa-

«Cal buscar una solució digna i no vexatòria per als presos polítics».

per de la lluita armada. En saber que alguns d'aquests presos mantenien aquestes tesis, em va semblar que podíem començar a treballar una proposta, proposta que vaig fer després ja directament a tots ells i que és la que ha sortit aquests dies als mitjans de comunicació: proposar al govern espanyol que s'assegui en una mateixa taula amb un portaveu dels presos independentistes (almenys dels històrics de Terra Lliure), que Terra Lliure oficialment digui i els presos afirmen que s'acorda una treva unilateral i indefinida i, a canvi d'això, el govern espanyol solventi cada cas i els excarceri en un curt període de temps.

—*¿Quin interès pot tenir ara el govern espanyol a concedir mesures favorables als presos de Terra Lliure?*

—No ho sé, ni és la meua funció saber amb quines intencions accepta el govern espanyol aquest tipus de mediació i de proposta. El que interessa i crec que és l'essencial, és si això és positiu o no és positiu a Catalunya per al Moviment d'Alliberament Nacional, per als presos polítics, per a les organitzacions que donen suport a la lluita armada i per a la mateixa Terra Lliure. I en això, m'hi voldria parar un moment. Crec que la proposta, tal com l'he formulada i la formulo, és absolutament favorable per al desenvolupament del Moviment d'Alliberament Nacional. Hi ha ara dotze presos polítics independentistes, vuit dels quals estan en presó preventiva, però amb sumaris amb peticions fiscals molt fortes. S'ha demostrat que la connexió dels presos amb les moviments polítics que teòricament els donen suport és molt feble, i és una connexió que sovint no implica cap mena de lluita popular per aconseguir la seva llibertat. Et diria que hi ha una situació dels presos d'indefensió, potser, en relació als moviments

polítics que en principi els donen suport. Un cert astorament i aïllament perquè, una vegada tancats, veuen que els serà difícil reivindicar i viure com a presos polítics en connexió amb el moviment d'origen amb què estaven treballant. D'altra banda hi ha una divisió forta dintre d'aquests sectors, divisió que ha portat a l'afebliment clar i objectiu de la proposta independentista radical, no parlamentària.

—*¿La divisió, també hi és entre els presos?*

—La divisió és entre els moviments polítics que donen suport a Terra Lliure, i hi ha hagut una divisió recent dintre de Terra Lliure, que l'ha portat a un afebliment prou dur. Diria que, analíticament, la via de Terra Lliure ha entrat en un moment de crisi important. Això pot afectar al conjunt del Moviment d'Alliberament Nacional, i no hauria de ser d'aquesta manera.

—*Com pensa resoldre-ho.*

—Buscant una solució per als presos polítics. Digna i no vexatòria, sinó una solució d'alt nivell polític per a ells mateixos, de força política. Buscant també una solució per a l'organització Terra Lliure i buscant una solució per a aquest sector de l'independentisme. Jo no sóc qui per buscar-la, d'altra banda. Però sí que em penso que, pel paper que m'han demanat que jugués els presos, i jo he acceptat jugar, en aquest moment crec que tinc el mandat suficient com per fer aquesta proposta. És una proposta que vol enfortir el Moviment d'Alliberament Nacional, això vull remarcar-ho. La proposta de converses polítiques Terra Lliure-govern espanyol, no només no vol afeblir, ni afebleix, sinó que vol enfortir, i crec que enforteix, objectivament, el projecte de futur. Això no prejutja que hi hagi d'haver una única estratègia d'alliberament nacional.

—*¿Què li han encarregat exactament els presos?*

—El que he fet. Que fes gestions, passos, que actués buscant canals de contacte amb el govern espanyol, a través de qui fos. Per aconseguir arribar a seure's i trobar una solució a la seva situació. Però no per la via de la reinserció. Això tots els presos ho neguen i jo personalment hi estic d'acord, en aquest cas, sinó per la via d'unes converses polítiques, que arribessin a un acord per mantenir la seua militància política per la independència del país, però des d'una altra plataforma, almenys reconsiderant l'estratègia que havien fet fins ara, no per considerar-la positiva o negativa, sinó perquè en aquests moments molts d'ells consideren que la via pot ser una altra o pot passar per un altre cantó.

Aquest encàrrec, l'he recollit en base a moltes converses que he tingut, i el comú denominador era una llum verda que se'm donava perquè fes els passos que creïés més oportuns. I he fet el pas que m'han semblat més oportuns per arribar a una situació com l'actual, on jo pensava arribar-hi amb el màxim secret i amb la màxima discreció. Lamento profundament que s'hagi fet aquesta filtració. En qualsevol cas, la responsabilitat és de qui l'hagi fet. Una vegada feta la filtració, he fet les meves consultes amb els meus interlocutors i m'ha semblat oportú explicar les coses tal com són, que no hi hagi malentesos.

—*¿Vostè ja havia parlat amb el govern espanyol?*

—De moment no puc dir amb qui he anat parlant per part de les administracions. El que puc dir és que el govern espanyol està, ha estat, directament informat dels passos, o d'alguns dels passos, que he anat fent.

—*Segons denúncies dels propis afectats, la situació en els darrers mesos dels presos de Terra Lliure a les presons espanyoles s'ha endurit. ¿Això com lliga amb tot el que vostè està explicant?*

—Sí que lliga. Dintre de la lògica de l'estat espanyol, lliga. No m'agrada fer pararel·lismes, però que serveixi el següent només per a aquest cas. També s'ha agreujat la situació dins les presons espanyoles per a tots els presos d'ETA després de fracassar la negociació d'Alger. Amb l'objectiu directe o indirecte, tant és, d'intentar afeblir la cohesió entre els diferents sectors dels presos d'ETA, per intentar arribar de nou a un inici de converses. Aleshores, la tàctica presumible de l'estat espanyol, en la seva lògica, és de jugar diferents cartes en aquest tema. Accep-

ten parlar, sembla ser, perquè fins que no estiguin asseguts no m'ho acabaré de creure, però paral·lelament pressionen a través dels seus mitjans, en la seva lògica, els nostres presos perquè se n'adonin de com és de dura la seva situació de presó. És una hipòtesi, clar, no em poso a la pell dels espanyols. El que sí que puc dir és que tinc fundades certituds que el procés és ben acceptat per part del govern espanyol, de forma seriosa, cap a arribar a un primer contacte. I d'alguna manera, la meua feina acaba aquí, a no ser que em demanin una altra cosa. La meua tasca és potenciar i fer els enllaços necessaris perquè s'asseguin i parlin. Sobre el contingut de les converses i si hi ha acord o no hi ha acord, no hi entro, ni em pertoca. Formarà part de la voluntat dels presos independentistes i de Terra Lliure i del govern espanyol. Des del meu paper d'intermediari faré el màxim perquè quan es produeixi la primera conversa, els mínims quedïn garantits.

—¿Quins són?

—Per la banda de l'organització, la treva i, per la banda del govern, la promesa de llibertat dels presos. Aquests són els mínims. Sobre aquests mínims m'imagino que llavors hi haurà debat, i acords o no acords. M'imagino que seria lògic per part dels presos independentistes que es vulgués un acord amb un text, amb una declaració que reivindicués políticament el que ells han estat reivindicant sempre, un compromís per part del govern espanyol.

—¿S'ha estroncat, la negociació?

—La proposta de negociar s'havia plantejat en un moment oportú, i fet de manera rigorosa i discreta, intervenint-hi les persones que tenen el poder per a solventar aquestes situacions. Havia anat madurant positivament i en un moment determinat, possiblement, aquesta maduració tan positiva ha espantat a algú i algú ha intentat boicotejar la proposta per la via de la filtració. Per això, després d'una reflexió, d'unes converses i d'una contacte d'urgència, he optat per passar a l'ofensiva, explicant fil per randa la proposta i mantenint un marge de discreció en els interlocutors que hi han intervingut i que hi intervenen, amb la intenció d'acabar de portar-la a bon fi. Per intentar desmuntar el que ells han intentat, que era desmuntar tota l'operació. I explicar-ho tot a la població de Catalunya i intentar aconseguir el consens de les forces parlamentàries, de les forces populars, de la ciutadania i dels interlocutors, cap a aquesta proposta de negociació, de converses polítiques. □

JOSEP GOMIS, CONSELLER DE GOVERNACIÓ DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

«No és bo que s'haja produït la filtració»

La intervenció del conseller de Governació Josep Gomis és decisiva per al futur de la negociació entre els presos de Terra Lliure i el govern espanyol, però ell mateix explica en aquesta entrevista que ara per ara no té la certesa absoluta que ambdues parts estiguin predisposades a la negociació.

J. M. P.

Conseller Gomis, vostè com veuria que Interior i Terra Lliure negociessin l'abandó de la lluita armada?

—Extraordinàriament bé. Tots els esforços que es puguin fer per aconseguir que desaparegui la violència serien ben vistos, com també qualsevol actitud positiva orientada perquè gent que ha practicat la lluita armada opti per altres mètodes democràtics.

—¿Vostè ha tingut algun protagonisme de cara a una futura negociació?

—N'he parlat amb el secretari d'Estat i amb el delegat del govern a Catalunya. I amb el diputat Àngel Colom. I m'he preocupat per saber quina era la situació dels involucrats i quines eren les seves actituds per al futur.

—¿Creu que el govern espanyol estaria disposat a la negociació?

—No puc assegurar que n'estaran disposats. El que sempre m'han demostrat, en canvi, és que el govern està disposat a desterrar la violència. Sempre he vist bona voluntat en aquest sentit.

—¿I els presos de Terra Lliure, estarien disposats a negociar?

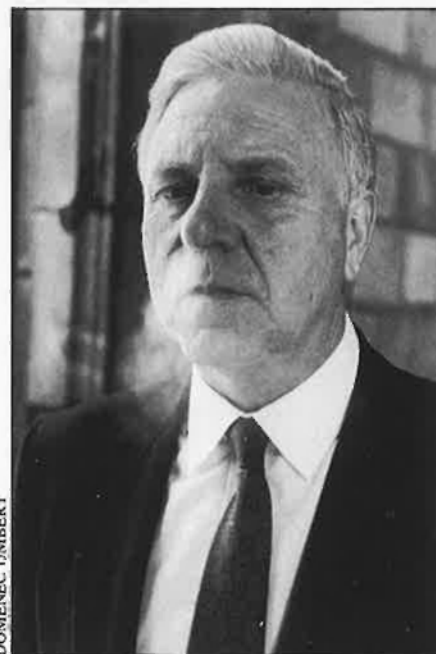
—Després de converses amb els presos o amb els pares i familiars dels presos, no puc dir que tots estiguin en una mateixa predisposició. Hi ha situacions d'origen, personals i polítiques, diferents. No es pot generalitzar. H'hi ha que estarien disposats a seguir un procés negociador i n'hi ha que no. No ens trobem davant un bloc homogeni.

—¿Per què creu que s'ha filtrat la notícia que el procés negociador ja havia començat?

—Vaig quedar molt sorprès i penso que no és bo que s'haja produït la filtració, perquè ha situat tot el tema en un context gens real. Aquestes qüestions, cal matisar-les molt bé. Són qüestions molt primes. Molt trencadisses.

—¿La filtració ha trencat la possibilitat que la negociació arribés a bon fi?

—No ho voldria, però no tinc elements per afirmar-ho ni per negar-ho. Penso que la filtració no ajuda, ni cer-

Josep Gomis, conseller de Governació.

tes manifestacions posteriors tampoc. Però voldria pensar en positiu.

—¿Estava molt pròxima ja la negociació?

—Se'm fa difícil precisar-ho perquè les converses no estaven ni començades. Hi havia unes actituds d'acostament manifestes, però ens movíem només a través d'un clima d'expectació. M'és difícil dir si s'ha trencat aquest clima.

—¿Quina relació exacta hi ha hagut en tota aquesta història entre el protagonisme de la Generalitat i el protagonisme del diputat Àngel Colom?

—El govern de la Generalitat ha d'apadrinar qualsevol conducta positiva orientada a fer desaparèixer la lluita armada. Una actitud així és la que duu endavant el diputat Colom i, tant de bo, que també ho fessin altres parlamentaris.

D'altra banda, com a conseller de Governació procuro escoltar i rebre a tothom que es trobi en la necessitat de donar-me a conèixer situacions angiosants, com és el cas dels empresonats de Terra Lliure. □